

תהיה תחיה

№ 12
(313)
28 грудня
2023 р.

Відродження

ЩОМІСЯЧНА ГАЗЕТА ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ЄВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДИ

БЕЙТАР

Сторінки філателістичного літопису

Цього року відзначається 100-річчя організації «Бейтар».

23 грудня 1923 року в Ризі було створено молодіжну сіоністську організацію «Бріт Йосеф Трумпельдор» – «Союз Йосефа Трумпельдора» – БЕЙТАР.

Організацію назвали на честь відомого лідера сіонізму Йосефа Трумпельдора (1880–1920), який був військовим героєм (повний кавалер Георгівського хреста за оборону Порт-Артура, де він втратив руку), а після алії до Ерец Ізраїль став організатором загонів єврейської самооборони в поселеннях єврейських репатріантів Палестини і загинув у бою з арабськими бандами.

Засновником і першим керівником Бейтара був Аарон Пропес. Ідеологія Бейтара сформувалася під впливом

заклику Зеева Жаботинського створити єврейську армію для захисту єврейського населення підмандатної Палестини. Бейтар виховував у своїх членів прагнення особисто реалізувати сіоністські ідеї та брати активну участь у єврейській самообороні. Майже в той самий час були створені відділи Бейтара в Литві, Польщі та Румунії. Перший з'їзд усіх керівників руху відбувся у Варшаві в січні 1928 року і обрав Жаботинського головою руху. Пропес зберіг повноваження комісара (фактичного керівника).

Перший міжнародний з'їзд представників Бейтара відбувся у Данцигу в липні 1931 року. У 1939 році командиром Бейтара Польщі став майбутній прем'єр-міністр Ізраїлю Менахем Бегін. 70-річчю заснування Бейтара присвячений сувенірний листок пошти Ізраїлю (мал.1). На листку марка з портретом Менахема Бегіна погашена спеціальним штемпелем, виготовленим до 70-річчя організації «Бейтар». Поміщено на листок і портрет Зеева Жаботинського.

Гаслом Бейтара є фраза: «У крові та у вогні впаля людея – у крові та у вогні вона відродиться!», – а символом Всесвітнього Бейтара стала менора (цей символ теж є присутнім на сувенірному листку). Символ Бейтара на пострадянському просторі – кулак на тлі менори.

1934 року в Чівітавекк'є (Італія) було засновано Військово-морську академію Бейтар. В академії навчалися курсанти з усієї Європи, Палестини і Південної Африки. В її стінах пройшли підготовку деякі майбутні командири ВМС Ізраїлю. На філателістичному сувенірі (мал. 2), випущеному інститутом Жаботинського 1957 року, вміщено фотографію викладачів і кадетів цієї академії.

Сьогодні Бейтар – ідеологічно права молодіжна організація, не пов'язана з будь-якими політичними рухами або партіями, що має свої відділення в багатьох країнах світу, зокрема в Україні. Пошта Ізраїлю неодноразово відзначала ювілеї та конференції Бейтара випуском спеціальних штемпелів. Виготовлялися й поштові конверти, присвячені Бейтару. До 90-річчя утворення організації було випущено поштову марку, конверт першого для і спеціальний штемпель (мал. 3). На церемонії презентації марки (мал. 4), присвяченій 90-й річниці створення Бейтара, прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньягу сказав, що «марка відображає величезний внесок руху Бейтар і самого Жаботинського в розбудову Держави Ізраїль».

Володимир БЕРНШТАМ (Ізраїль), спеціально для газети «Тхія»

